

KVINNORNAS TIDNING

No 5. 4:de årg.

3 Februari 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.

Utgivare och redaktör: INGBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiförvaltningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6.— 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Solidaritets eller splittring?
Morgonrodnaden till en ny tid?
Kärleken till "saker." Av Frigga Carlberg.
Doktor Ernst Westerlund †.
Vid stranden. Dikt av Ellen Berner.
Ilse Leskien. Av Beatrice Zade.
Teater.
Energiplanet. Av Ragna Peters.
Hur uppnår man en hög ålder?
Silverslöjan. Roman av Ilse Leskien.

Utlandskrönika i sammandrag.

Den nya engelska regeringen omfattas med allt större respekt och sympati inom landet och utomstående kunna mycket väl förstå det. Hur manligt har icke arbetaledaren kolonialministern Thomas i ett skäligt deklarerat regeringens ställning: "Det fanns många", sade han, "som voro räddhagade inför regeringsskiftet. Men patriotisk kärlek till imperiet och redobogen plikt känsla utgöra icke något klassprivilegium. Det finns män födda under enklare förhållanden, män vilka vuxit upp i avsaknad av universitetsuppföstrans och andra utbildningsvägar föräldrar, men vilkas plikt känsla och fosterlandskärlek äro jämförliga med vad som hysas av varje annan kategori engelsmän. Under krigets mörka dagar skyddades och försvarades det engelska väldet likaväl av slumkvarterens söner som av slottens. Man kan förvänta, att i farans ögonblick alla samhällsklasser handla på det rätta sättet. Regeringsskiftet betyder icke någon förändring i detta förhållande."

Den engelska pressen söker så gott den kan gissa sig till och förutsäga den politik som regeringen kommer att föra. Man tror, att MacDonald, vars intresse för Nationernas förbund är känt, skall söka giva denna institution en verklig maktställning till fromma för den europeiska freden. För att ytterligare säkerställa denna lär MacDonald umgås med planen att ratificera den tilläggsklausul till konventionen om den skandinaviska mellanfolkliga domstolen i Haag, vilken innebär de ratificerande makternas erkännande av domstolens obligatoriska domsrätt i tvistefrågor mellan de makter, som undertecknat klausulen. Intet land har ännu satt sitt namn under denna bestämmelse, som utgör det första steget till upprättandet av en internationell rättsordning.

MacDonald har inlett ett närmande till Frankrike genom ett i vänliga ordlag avfattat handbrev till Poincaré, vars svar likaledes präglas av älskvardhet.

Den franska pressen tyckes dock ej hoppas synnerligen mycket i vänskapsvägar av England, men tydligen är, att det engelska regeringsskiftet

icke synnerligen oroar Frankrike. Man bör ha i minne att detta land f. n. är England betydligt överlägset i styrka. Intressant blir att se, hur Pfalzkonflikten kommer att lösas. England fordrar, att Frankrike icke vidare skall underblåsa separatistströrelsen i Pfalz. Men bakom denna rörelse ligger Frankrikes plan, att när tiden är mogen, annektera det från Tyskland av separatis- ternä lösgjorda området. Vilket land skall här ge vika, Frankrike eller England?

Det indiska självstyrelseparti har efter det engelska regeringsskiftet åter lyft huvudet och framställer vittgående krav bl. a. på upprättandet av en fullt ansvarig regering för Indien. Den starka nationella och engelskfiendliga rörelsen bland de väldiga indiska folkmassorna innebär ett farligt hot mot det engelska världsväldet.

Även i Egypten utveckla sig händelserna icke alldeles gynnsamt för England. Landet är nominellt självständigt, men har ännu det engelska greppet över sig. Ny regering har i dagarna bildats av den gamle fienden till England Zaghul pascha. Han har på sitt program full nationell självständighet.

Inåt det egna landet har MacDonald haft glädjen se lokmansträcken avblåsas efter endast en veckas strid. Därjämte meddelas, att affärlsläget oavbrutet förbättras.

I Frankrike upptages intresset av regeringens framlagda skatteförslag, vilka väcka allt utom glada känslor hos skattebetalarna, franevalutans ostadighet och de upptäckta jätte-svindlerierna i de förhärjade områdena i Nord-Frankrike, där man av staten för lidna förluster under kriget tillnarrat sig mångdubbelt högre skadestånd än vad man varit berättigad till. Både enskilda personer och stora industriella företag hava lånat sig till denna tjuvaktiga trafik.

I Tyskland glädes man över den raska arbetstakt, som utvecklas inom de båda expertkommittéer, vilka skola utreda skadeståndsfrågan. Kommittéerna befinna sig nu i Berlin. Planer äro å bane att upprätta en tysk guldbank.

I Italien förestår nyval till parlamentet. Då Mussolinis stjärna strålar med oförminskad glans, väntar man att det fascistiska regering-partiet skall vinna en överväldigande seger.

Den italienska pressen framhåller, att den ring, den franska politiken lagt omkring Italien, nu håller på att sprängas. Starka vänskapsband hava knutits med den förutvarande fienden Jugoslavien, Grekland söker anknytning till Italien och i Rumänien har tillgivenheten för Frankrike svalnat så betydligt att man icke vill ta emot det erbjudna franska rustningslånet.

Grönlandskonflikten mellan Norge och Danmark har funnit en tillfälligt lösning. Överenskommelsen gäller rätt till jakt, fiske och att besitta jord samt åtskilliga andra frågor av detaljnatur. Den stora stridsfrågan har icke kunnat lösas — Norge vill icke erkänna Danmarks överhöghet över Grönland.

Solidaritets eller splittring?

Det frissnade partiet har som bekant klivits utefter förbudslinjen. Splittringen spred sig emellertid icke till partiets kvinnliga grupp, "Frisinnade Kvinnors Riksförbund", som trofast hållit ihop.

Nu har dock "Svenska Morgonbladet" innehållit ett av 15 kvinnor undertecknat och till frissnande och nykterhetsvänliga kvinnor riktat uttalande om bildandet av ett "Frisinnade Folkpartiets Kvinnoförbund".

Denna händelse uppcallar fröken Elisabeth Tamm till följande uttalande i "Tidevarvet":

"— — — — — då kan uppriktigt ingenting annat vara än ett försök till sprängning bland kvinnorna. Att männen gärna skulle se en sådan sprängning, förstår man, ty om kvinnorna äro eniga och männen söndrade, bli kvinnorna en farlig makt att räkna med."

Men ha dessa kvinnor själva verkligen gjort klart för sig, vad detta betyder? Äro de villiga att sälja sin självständiga medborgarrätt och påtaga sig det dryga ansvaret av att smäsinat splittra och söndra i en tid, där man åtminstone av kvinnorna kunde fördraga att de med förenade krafter skulle arbeta på att läka tidens djupa sår".

Fröken Tamm's uttalande gäller endast den fruktade splittringen bland de frissnande kvinnorna, men ha icke hennes ord full tillämplighet också på den splittring inom hela kvinnovärlden, som ägde rum då kvinnorna, sedan de fått politisk rösträtt, bröto sönder den gamla vacker solidariteten, skildes åt och uppdelade sig på de olika manliga partierna för att inom dem betyda just ingenting?

Vad vilja kvinnorna med sin anslutning till de politiska partierna? Stärka dem? Men detta starkande försiggår ju i lika hög grad inom alla partier o. förändrar icke ett spår det gamla styrkeförhållandet! Vinner högern tusen nya kvinnliga anhängare, vinna också liberalerna tusen, socialisterna tusen och kommunisterna tusen. Alla dessa kvinno-grupper komma att stå som fiender till varandra, motarbeta varandra och neutralisera varandras ansträngningar.

Hur mycket vackrare, värdefullare, mera förelösande, självständigare skulle det icke synas, om kvinnorna inom alla läger i stället för att befördra partisplittringen och partihatet sökte anslutning till varandra för att uppriktigt och förtröende fullt rådgöra om samarbete, icke i avsikt "att bli en för männen farlig makt att räkna med", utan helt enkelt och naturligt för att tjäna det gemensamma fäderneslandet.

Här gäller i full utsträckning fröken Tamm's kloka och tillrättavisande ord:

"Äro kvinnorna villiga att sälja sin självständiga medborgarrätt och påtaga sig det dryga ansvaret av att smäsinat splittra och söndra i en tid då man åtminstone av kvinnorna kunde fördraga, att de med förenade krafter skulle arbeta på att läka tidens djupa sår".

Arten av detta fenomen är en sak som man mycket litet kan fatta utanför Tysklands gränser — och som sannoligen icke heller kan fullt förstås av andra än sådana, som äro väl förtrogna med tysk psykologi och de sociala förhållandena i det nutida Tyskland.

Vad en främling ser, är skaror av unga män och flickor, som dra i väg ut på landet under säng och strängaspel eller resa från stad till stad och betala sitt nattlogi med dans och säng. "Vad är detta för slags människor?" utropar han och får till svar: "Å, det är "die Wandervögel", gossar och flickor som höra till "die Jugendbewegung".

Han ser den yttre sidan av detta nya liv, fotvandringarna, tältandet i det fria, sängen, dansen, de stora mötena på lantgårdar, där hundratals av ungdomar komma tillsam-

mans till en "week-end" eller en söndagskonferens. Men han känner för lite till rörelsens unika inre historia för att veta, att den är någonting alldeles säregt, att den icke liknar vare sig scoutrörelsen eller någon dylik organisation eller någon annan ungdomsrörelse, som man känner till utanför Tyskland.

Den tyska "Jugendbewegung" är en revolution. Den är inte som t. ex. scoutrörelsen en träningsskola för ungdomen, mer eller mindre fullständigt organiserad av vuxna för att förbättra den yngre generationen. Den är inte en rörelse för ungdom; det är en rörelse, som satts i gång av de unga själva.

En märkesdag i rörelsens historia var då i okt. 1913 2,000 medlemmar samlades till ett möte i Cassel för att diskutera gemensamma stora syftemål och sin ställning till sociala, politiska och religiösa problem. Konferensens motto var: "Frälsningen ligger i självuppföstran" (ordet uppföstran bör här tas i betydelsen av moralisk och andlig utveckling snarare än intellektuell).

Besjälade av den bestämda övertygelsen att ungdomen måste lära förstå sig själv och komma till inre klarhet, innan den försöker reformera världen, motsatte sig mötesdeltagarna varje försök att inregistrera ungdomsrörelsen bland de partier, som ha avgjorda sociala, religiösa och politiska tendenser.

Rörelsen började därefter utveckla sig till ett sökande efter livets andliga centrum. (Programm der Verinnerlichung) och dess lösen blev: "Låt oss bli människor igen. Låt oss lämna den politiska organisationens tränga slentrian, den moderna vetenskapens tekniska materialism med dess själlösa jakt efter död kunskap. Låt oss bli levande män och kvinnor igen!"

"Die Jugendbewegung" är mer än något annat tecken till ett nytt sinn — en vaknande längtan efter bortglömda andliga värden.

Rörelsens mål preciseras på följande sätt i den tyska tidskriften "Johannisseuer":

"Vårt mål är återvändandet från urartad civilisation till naturlig enkelhet, från ytlighet och formväsen till innerlighet och inre frihet, från tomma nöjen till verklig glädje, från självsköhet till broderskärlek, från lätt sinne till måttfull självhövadelse. Vi söka komma i den rätta ställningen till Gud, till oss själva, till vår nästa och naturen".

En av ledarna för den tyska ungdomsrörelsen d:r F. W. Foerster framhåller i sin bok "Jugendseele", att rörelsens förnämsta kännetecken, gemensamma för alla olika grupper och riktningar, äro följande:

- 1) Hundratals gossar och flickor, unga män och kvinnor ha blivit förda i kontakt med naturen, lärts att värdera sitt hemlands enkla skönheter och fått smak för sunna nöjen i fria luften.
- 2) Längtan efter ett enklare och renare liv med avseende på allmänna levnadssättet, föda och kläder, har vaknat.
- 3) Det gamla Tyskland har stått upp på nytt i sång, dans, sänger, lekar, seder, och bäst av allt i de unga människornas egna själar.
- 4) En sund instinkt har kommit till uttryck i fördomandet av modern dekadens, sedeslöshet, råhet och brist på sanning, och ungdomen har börjat inta en fast avskild ställning gentemot det nationella förfallet och osedligheten. Här se vi ett genombrott av spontana etiska och religiösa impulser.
- 5) Inom vårt tyska folk har utvecklats en ny broderlighetens anda, som uppkommit till följd av klassernas sammansmältning.

Skall denna goda, högt syftande rörelse vinna spridning även till andra länder? I så fall är den, vad vi alla längta efter, morgonrodnaden till en ny lyckligare tid.

Morgonrodnaden till en ny tid?

En ungdomsrörelse med ädla syftemål.

"Den västerländska kulturens undergång kan förhindras endast därigenom att en ny anda och ett nytt liv födas hos det uppväxande släktet."
D:r F. W. Foerster.

Den tyska ungdomsrörelsen "Die Wandervögel", till namnet och sina yttre konturer något känd hos oss, börjar i allt större utsträckning tilldraga sig yttervärldens uppmärksamhet, och man knyter till densamma förhoppningarna om en ny bättre tid.

"En av de få ljuspunkterna, då man ser ut över nutidens liv, är denna rörelsens häpnadsväckande utveckling", förklarar mr Meyrick Booth i den engelska tidsningen "Nation".

Från en obetydlig början har "die Jugendbewegung" vuxit ut till allt större proportioner och omfattar nu en million medlemmar eller däröver.

Arten av detta fenomen är en sak som man mycket litet kan fatta utanför Tysklands gränser — och som sannoligen icke heller kan fullt förstås av andra än sådana, som äro väl förtrogna med tysk psykologi och de sociala förhållandena i det nutida Tyskland.

Vad en främling ser, är skaror av unga män och flickor, som dra i väg ut på landet under säng och strängaspel eller resa från stad till stad och betala sitt nattlogi med dans och säng. "Vad är detta för slags människor?" utropar han och får till svar: "Å, det är "die Wandervögel", gossar och flickor som höra till "die Jugendbewegung".

Han ser den yttre sidan av detta nya liv, fotvandringarna, tältandet i det fria, sängen, dansen, de stora mötena på lantgårdar, där hundratals av ungdomar komma tillsam-

Kärleken till "saker".

Av FRIGGA CARLBERG.

Denna känsla är mycket olika utvecklad hos människor och kan vara till deras lycka, men säkert oftare till deras olycka. Kärleken kan, i dess ytterlighet, förleda till otrevnad, öarlighet och girighet, och likgiltigheten för saker kan förleda till slöseri och världsloshet. Får jag ge några exempel ur min egen erfarenhet?

Som skofflicka var jag en dag på besök hos ett par kamrater, vilkas far nyligen dött. När jag kom, stod modern, som eljes alltid höll till i kök och skafferiet, vid förmakbordet och vände bladen i ett album. — Kom hit och titta på Johansson, om du tycker det är likt? uppmanade hon. — Ja, det är mycket likt, medgav jag, som hade lektor Johanssons utseende i oförgätligt minne sedan han vid mitt inträde i läroverket ternerat mig i tyska.

Ser du, fortsatte lektorskan, släkten vill nödvändigt att jag skall

låta förstora Johanssons porträtt för att ha honom i minne, men det tycker jag är en onödig utgift och en behöver spara i dessa tider. Och för resten, så länge jag har den här gamla chiffonjén, som var Johanssons allt i allo, så är det som om jag hade Johansson själv. Faller jag ner klaffen och öppnar lädorna, så stinker det tobak och snus, som om han stod bredvid mig livslevande. — Men flickorna skulle väl tycka om det? invände jag. — Flickorna? upprepade hon. De kan skaffa sig egna gubbar och förstora så mycket de vill. Bara jag får behålla Johanssons chiffonjé, men att ta ifrån mig den — hon bredde ut fingrarna på mellangärdet — det vore att slita hjärtat ur mitt bröst. — Risken var säkert inte stor, för vacker var då inte möbeln.

Kärleken till saker spirar ur olika frön: minne, skönhetssinne, konstin-

SKANDINAVISKA
KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
öfver hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000.—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkarsällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga
tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktorlag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

tresse, samlarvurm, men oftast är det gamla vanan. Man vill ha vad man är van vid. Ett vanligt fall av rubbad mentalitet är att proppa sin bostad full med saker. Jag kände en gång en äldre ogift dam, som ärvt ett hus efter sina föräldrar. Hon reserveerade tre rum för egen räkning och hyrde ut de övriga, men att avhända sig något av mammans och pappas tillhörigheter skulle hon ha ansatt som ett helgerån och så packades de in i de tre rummen och ett oavbrutet krig mot mott och mal och råttor fördes sedan under hennes återstående livstid. Emellanåt tillkommo nya saker, och till slut hade den gamla inte mer plats för egen räkning än en säng att sova i och ett bord att äta vid — och skriva sitt testamente vid. Det senare en mängård sys-sättning. En liten axplockning ur detsamma kan kanske ha sitt intrasse: "Min svägerska Malvina mitt bästa sängtäck och den blå-vita filten; Susanna mitt duktyg i gäsögon-dräll; min brorsdotter de båda blomvaserna på min toalettblå; min trojännarinna Lovisa Hansson min bruna underkjöl och psalmboken med evangelierna i; min sväger kamreren (som hon icke kunde förlåta att han för 40 år sedan friat till systern och ej till henne) en eldgaffel och mina gamla tofflor", o. s. v., på tio helark sammanhäftade med blått ullgarn. Näja — var och en bör ju få ha sin smak, när den inte skadar andra.

Att en liten flicka, som aldrig ägt en docka, omfattar en sådan, då hon äntligen faller i hennes famn, med brinnande kärlek, är fullt förklarligt och likaså om en fattig är fästad vid sitt fattiga bohag. Jag hade en gång som fattigvårdare lyckats, med hjälp av församlingsdiakonissan, övertala en gammal guma, vars rumskamrat avlidit, att flytta in på "Vården", där hon ovillkorligen skulle ha det bäst. Men när det några dagar senare skulle bli allvar av, gjorde hon energiskt motstånd. Anledningen var fruktan att ej få behålla den nya filten, som en vän till mig givit henne. Filten var för henne som dockan för barnet.

Denna kärlek till gammalt bohag kan vara nog så ödesdiger. En gammal prästfru berättade mig en gång under ett uppehåll i hennes hem, att hennes man, när de voro nygifta, ville att de skulle upplåta ett rum åt hans gamla barnsköterska och ge henne vård på alderdomen. Den gamla ägde en gammal stoppad stol som hon förde med sig och var mycket stolt över — hon hade ju fått den av prostens mamma. Tack vare den stolen, slutade prostinnan med en djup suck, är hela prästgården genompyrd av

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande
avdelning för kvinnan
och hemmet.

I varje nummer, värdefulla artiklar i olika
frågor, berättelse,
följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

vägglöss och borde brännas ned. Tänk, om vi bränt upp stolen i stället!

När William Morris på 70-talet började sin väldiga kampanj mot fullheten i våra bostäder, deras inredning, möblering och prydnade talade han även om eldens välgörande inflytande. "Gör en inventering av ditt hem och varenda sak som inte är till nytta och inte är vacker — på elden med den!" — Ungefär så lydte hans bud. Nutidens husmödrar borde bygga tacksamhetsaltaren åt honom i sina hjärtan för att de slippa att som sina mammor och mormödrar från 70—80-talet ständigt gå med dammduk i handen, gnida och polera dessa oändliga snirklar på stolar och bord. Och så alla dekorationsföremål, taylor m. m. från golv till tak. Om apoteker ville göra en statistik om vilken period som förbrukat mest arsenik och järn, så bleve det bestämt 80-talet, då alla fruar voro överansträngda av städning och behövde stärkas för fortsatt nit i tjänsten.

En föreställning om överdriften kan man få genom John Ruskins varning till sina lärjungar: "Gören icke plogar av guld och binden icke kontorsböcker av emalj. Tröskan icke säden med skulpterade slagor och sättin icke basreliefer på kvarnstenar". — Att alldeles frigöra sig från sakens tyranni går icke heller. Det berättas om en man som försökte detta, att han en gång fann en sten som han tyckte var bra att sitta på och bar in den i sitt hus. Men när han efter några dagar upptäckte att den behöde dammas, slängde han ut den. Sådan var hans smak och levde han ensam och allena, så — Gifter han sig, får han nog finna sig i en liten ommöblering.

Här som överallt gäller det att finna den gyllne medelvägen.

Doktor Ernst Westerlund i Enköping.

I dag är det lilla Enköping skädeplåten för stora sorgehögtidigheter. Efter ett långt och välsignelse-rikt liv föres nämligen doktor Ernst Westerlund i dag till griftern.

När döden en av de sista dagarna i januari nalkades det ligger, där han vilade, som så ofta förjagad den fruktade gästen från andras huvudgård var det för att stilla ett utslitet livsmaskineri. Det var nämligen ålderdomens ondvikliga sjukdom, åderförkalkning, som slutligen skördade den gamle läkaren, hela Sveriges doktor och vän.

Doktor Westerlunds rykte var på sin tid närmast en undergörare. När allt annat försökts anträdde man slutligen resan för att hos honom söka den sista hjälpen. Och få sökte förgäves. En psykolog som få var han en överlägsen diagnostiker. Han behövde ofta endast se patienten för att veta vad som fattades honom. En av hans metoder var att låta den konsulterande promenera fram och tillbaka i mottagningsrummet och därunder iakttaga honom med sin genomträngande läkareblick. De slutledningar han därvid kom till voro sällan felaktiga. Nästan undantagslöst fingo även hans patienter det intrycket att han satt inne

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget

SVEA

Göteborg.

VID STRANDEN.

Jag satt en kvällsständ
Så helt bortfången.
Jag hörde endast
Den inre sången,
När havet rullar
De minnesvågor,
Och stjärnor blixtra
De livsens lågor,
Som alla snuddat
Min ban och farit,
Förr'n jag mig sansat,
Till det som varit.

De tårars offer
Du bjudit livet
Till blott den böljan
Allt, allt är blivit;
Och glädjeropen
Som borde skallat,
När varje morgon
Till sol dig kallat,
De ha förtonat
Som skvalp vid stranden.
De ha ej klingat
Ut över landen.

Jag endast lyddes
Den ton som bortdött.
Jag ville fånga
Det som jag bortstött,
Men blott en enda
Förstulen bölja
Rann upp ur havet
Min fot att skölja,
Och blott en viskning
Mitt öra nådde:
O mänskohjärta,
Tag vad du såddel!

Se, därför när dig
Blott kvällens susning,
Och långt i fjärran
Går havets brusning.
Den hinner aldrig
Den gråa stenen,
Där trött du vilar
De gamla benen.
För dig är skvalpet
Och sömrig dymning,
När långt därute
Går upp ny gryning.

ELLEN BERNER.

med en högre kunskap än enbart studier kunna skänka.
Om de Westerlundska kurerna berättas hundratals anekdoter. Många gånger voro de så enkla, att man tycker att patienten kunnat hitta på dem själv. Men det är troligt att de icke haft samma verkan utan det samtidiga suggestiva inflytandet från en märklig personlighets mäktiga vilja och utan den särskilt för en nervsjuk så välgörande känslan av en starkare makt ordnande och sympatiska ingripande. Hans välde

över patienterna var enastående. Man fruktade, respekterade, älskade och avgudade honom. Ett besök i hans mottagning blev ett minne för livet.
När ärkebiskopen i dag i den lilla väna Mälmarstaden viger hela Sveriges doktor till griftern skola också tusen sinom tusen i vårt land fyllas av känslan att därmed en god och för många oersättlig hjälpare och vän bäddas under jord.

**Kulörta Sidenplagg skola tvättas
hastigt i ljumt LUX lödder**

Det finnes många saker, som man icke får göra vid tvätt av siden — men Lux undandröjer alla besvärligheter. T. ex. siden bör aldrig gnuggas eller vridas, det förstör vävnaden. Tval bör aldrig strykas direkt på tyget, då detta förstör och gular plagget. Lux tvättar utan gnuggning.

Lux är en ren tvål i form av genomskinliga flingor. Uppvisar man dessa flingor i hett vatten, får man ett rikligt lödder, som tvättar utan att skada det ömtaligaste plagg. Lux skadar ingenting, som icke skadas av rent vatten.

Hur tvättar man siden? Vispa Lux i hett vatten till ett rikligt lödder, tillsätt kallt vatten till dess lösningen bliver ljum. Lägg i plagget, krama det uppregade gånger genom löddret. Gnugga ej. Skölj väl i ljumt vatten. Vrid ej. Vira in i en ren handduk och stryk med ett varmt — icke hett — järn. Kom ihåg — ljumt lödder — ljumt sköljvatten — samt ett icke för varmt järn.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG STOCKHOLM
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848
Egna fonder Kr. 78.750.000

Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

En stilfull
men ändå billig damväska
erhåller Ni alltid hos

John K. Gahm
KORSGATAN 12

Ilse Leskien.

Av BEATRICE ZADE.

Författarinnan till "Silverslöjan" är en bland de få av det moderna Tysklands skrivande damer, vilka ärligt sträva efter att konstnärligt uttrycka verkligheten i och för sig själv. Hon ser på livet med öppna, rena ögon, tecknar i klara linjer kvinnans ställning inom och utom äktenskapet och söker alltid oföjsträckt efter sanningen. Alla hennes verk besjålas av en lidelsefull kärlek till naturen, till "Moder Jorden" såsom den aldrig sinande hälsokälla, ur vilken vi måste ösa krafter till att utnyttja det bästa inom oss. När den rika, förnåma Elisabeth van der Borgk, "Silverslöjans" huvudperson, genast i första kapitlet "med en känsla av stort välbehag" rotar om i den varma jorden, bör detta uppfattas som ett anslag till den melodi eller stämning, vilken i själva verket tolkar romanens inre tanke: kultur ger alltför lätt oro, lidande, sorg, medan naturen i sitt sköte bär frid, harmoni, lycka.

Ilse Leskien debuterade år 1908 med ett band lyrik, kallat "Auf dem Wege". Det innehåller en hel del djupt kända och tankediga dikter, som skildra författarinnans egen utvecklingsväg från det första individuella uppvaknandet fram till personlig mognad. Några år senare utgav hon en samling noveller, bland vilka flera i engelsk översättning publicerades av professor Quincy Morgan (Wisconsin, U. S. A.), när han år 1915 utgav sin serie av mönsterprov på tysk berättarkonst för amerikanska studenter.

Sedan dess har Ilse Leskien länge varit medarbetare i en ansead tysk kvinnotidning och huvudsakligen skrivit kortare berättelser ur det tyska folklivet. Hennes första roman, "Die Nichte des Konsuls", vilken år 1921 offentliggjordes i "Deutsche Frauenzeitung", behandlar ett synnerligen intressant ämne och bjuder bl. a. på ypperliga skildringar ur den enklare befolkningens miljö. Att Ilse Leskien, som för övrigt själv utgått ur en av Leipzigs äldsta och

Under

Trikåvaru-Realisation
bortslumpas till
1/2 av dess värde
nägra 100 stycken
Prima Vile-KOFTOR

The Florist's Telegraph Delivery Association U. S. A. samt Blumenspenden-Vermittlung, Berlin äro två internationella sammanslutningar av blomsterhandlande med representanter i alla länder. Genom dessa sammanslutningar möjliggöres att å nästan vilken plats som helst få blommor expedierade under garanti för utförandet.

Inga extra omkostnader under förutskickning att brev hinna fram till dag för önskad leverans, i annat fall betalar kunden telegrammet.

Order mottages för utförandet å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL
Gustaf Ekman
Storgatan 31 Tel. 4314 — 10995
Telegram "Vasa"

Kobbs

Thé

är alltjämt
marknadens
förfämsta

MERKUR-TVÅLEN

är enastående för
fintvätt.

Hela resterande lagret av

Blusar

i Crêpe de chine, hetslisse Diggella, halbslisse och bomull realiseras till mycket låga priser.

Frberg & Anderson

Kungsportsplatsen 1. Tel. 7295.

förfämsta familjer, även säkert behandlar motiv ur landets högre samhällskretsar, visar tydligt hennes senaste arbete, "Silverslöjan", vilken roman nu för första gången tryckes i svensk översättning från manuskriptet.

Husassistenten: — Det är ett fruntimmer där ute som ber om något.

Unga frun: — Nä, ge henne då lite mat, några kalla potatisar eller så.

— Men hon tycks ha sett bättre dagar.

— Låt henne då få en serviett, när hon äter.

RESTPAR utsäljes extra billigt

J. BLIXT, Skoaffär

Kungstorget 1 (Götahallen). Bazaren 45—47, Kungstorget.
Nya Sjömanshemmet, åt 1:sta Långgatan. Skanstorget 5.

Konstflitens Flossamatta

Tjock, varm, vacker, slitstark. Relativt billig.

Mattan för det burgna, välombonade, med kultiverad smak inredda hemmet

KONSTFLITEN Göteborg 3.

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Offentliga nöjen. Stora Teatern. Varje afton kl. 7,30. Tiggargstudenten.

Lorensbergsteatern. Söndag kl. 2. Barnföreställning: ASKUNGEN. Kl. 8: Strindbergsprogrammet. Måndag kl. 8 Premjär: LILLIOM.

Nya Teatern. Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné: FABRIKSTÖSEN. Varje afton kl. 8: Annonsera.

Lilla Teatern. Lördag och söndag kl. 7 och 9: övriga dagar kl. 8: Bröderna Östermans huskors. Söndag kl. 1,30 Matiné: HEMSLAVINNOR.

Teater.

Ur en tidnings synpunkt sett är språkets mest väljudande ord "Annonsera", i synnerhet när det säges i imperativ form och med sådant eftertryck, att man i andamot ser det åtföljt av tre, fyra fylliga utrops-tecken. Men det är helt säkert icke utslutande detta förhållande, som gjort att Nya Teatern fått en så hjärtlig presskritik på lustspelet "Annonsera!" vilket nu står på dess program. Pjäsen är också rolig med otaliga lustiga överraskningar både där man väntar dem och där de på det mest oförmodade sätt dyka upp. Och vidare! Med djup medkänsla för de i handlingen implicerade, hyggliga, om än amerikanskt smarta herre- och damerna svänger man som en pendel mellan nattsvart förtvivlan och förhoppningar, som tecknas med sexsiffriga tal framför världens pumpigaste valuta, nämligen dollars. Skrämt, spänning och gott skådespelarehumör är vad Nya Teatern just nu bjuder på. Vi kvittera teaterprogrammets "Annonsera!!!" med ett till våra teaterintresserade läsare riktat hjärtligt: Besök Nya Teatern!

Silverlöjan.

ROMAN av Ilse Leskien. Anktoriserad översättning av Ragnhild Lindberg. Betjänten lade kappan över hennes axlar, öppnade först glasdörren och sedan de tunga ytterdörrarna, och man steg upp i bilen. Under de få minuter som resan till den berömda operasångarens hus vid Wissenstrasse varade, sade van der Borgk sin fru, att han i allra högsta grad gillade hennes nya klädning liksom hennes utmärkta sätt att bära upp den. Hon paroderade hans beröm med att säga: Jag måste ju taga mig bra ut som din fru, det är ju självklart.

Restpar. UTFÖRSÄLJAS TILL FÖRDELAKTIGA PRISER. City Skomagasin. KUNGSGATAN 51

Energiplanet.

Jag läste Margareta Heijckels artikel i förra numret: "Hur när man upp till ett högre energiplan?" Jag började den med intresse, följde den med spänning och slutade den med självförakt. Jag insåg att jag aldrig nått och vad värre var aldrig med verkligt god vilja strävat att nå upp till ett dylikt högre plan. Jag medgav att jag redan vid första trötthetsmomentet gärna tog en spårvagn om jag var ute och gick och vid andra hellre gick och lade mig att sova, än att taga itu med nya och energistärkande uppgifter.

Men nu skulle det bli annat av Lyckligtvis var det på en söndag jag fattade detta beslut. På en söndag kan man ju inte arbeta. Men på måndag... Jag hann alltså att förbereda mig och inställa min vilja på något lämpligt och tillräckligt energikrävande prov. Mitt enkla hus har 6 ordentliga fönster och 3 gluggar. De brukar som alla fönster och gluggar byta gardiner varje vår. Men varje vår gör jag samma upptäckt, nämligen att de nya sommargardinerna aldrig hunnit bli färdiga. De ligga ofärdiga kvar i byråldörarna. Och varje gång jag ser dem tänker jag, att ären måtte gå ofantligt fort.

Men nu skulle de bli färdiga! Icke efter hand som det föll sig utan genast — omedelbart — i morgon! Innan måndagen grydde hade jag formligen förälskat mig i uppgiften att genom dem nå upp till ett högre energiplan och bli en bättre människa.

Jag steg upp redan klockan 5. Det var dödstyst i mitt lyhörda hus. Endast nerifrån pianolärarens hördes ett ljud som om man sakta dragit på den grävsta strängen i en basfiol. Det var säkert pianolärarens sätt att på ett försynt vis fortsätta den musikaliska underhållningen under sömnen.

Jag smög fram i min dublett, i tofflor och tyst som en ande. Min första uppgift var att leta rätt på gardinerna. Senast hade jag sett dem någonstans — men var? Jag rev upp hela byrån, genomsökte ett helt skåp och fann slutligen en del

av dem under en massa gamla år-gådan av Ord och Bild på översta hyllan i min garderob. Efter ytterligare någon timmes letande fann jag resten i en gammal hattask från den tid hattarna voro så stora att man måste gå på tvären in i spårvagnarna. Materialet för min sköna uppgift var sålunda äntligen sammanbragt. Nu gällde det bara att finna ett måttband! Jag återvände till byrån. Jag har dessintals måttband, och det var min fasta övertygelse att något av dem skulle finnas i en av byråldörarna. När sista saken i den sista lådan låg utslängd på min duchatell förstod jag att ett måttband skulle kunna finnas var som helst i världen utom där jag sökte det. Jag fortsatte att leta i skåp, bokhyllor, garderober, lådor, askar och skrin, men resultatlöst.

Det började se förskräckligt ut omkring mig. Och nästan lika förskräckligt inuti mig själv. Jag skulle varit räddningslöst förlorad om ej tillvaron bjöd på en så härlig sak som ingivselser. En sådan ledde mig just i det ögonblick jag började uppe gå till gardinpacken, mätte ut en långa på två och en halv meter och spanade mig därefter omkring efter det tröllerföremål som kallas en sax. Så långt ben och blickar nådde stod ingen att finna! Alla husets tre saxar voro spårlost borta. Nya lådor länsades och vändes upp och ner på, fickor, köksskåp och alla föremål med tomrum i vittjades samvetsgrant. Jag återsåg ägodelar, som jag för längesedan glömt att jag hade och andra som jag aldrig kunde minnas mig ha haft — men en sax — nej!

Det såg nu ut omkring mig som hela bohaget vrängt sig och kastat ut sitt innanmäte. Blotta anblicken gjorde mig fullständig matt. Jag förstod nu att jag redan var framme vid den kritiska tröthetslinje, som det gällde att till varje pris över-skrida för att nå det högre plan, där ny kraft och energi skulle vinnas. Jag fortsatte mitt letande med ett verkligt ursinne. Hela huset vakna-

Knut Heurlins Hemslöjd. Kungsgatan 46 i tr. hiss (Victoriasteatern). Inventur-Realisation.

Svaret, och ännu mera tonfallet, i vilket det gavs, kom honom att rycka till. Det låg något av bitterhet i detsamma. Hur kom detta sig? Han hade ej tid att svara, ty i detsamma stannade bilen och en tjänare öppnade dörren. Han hjälpte sin fru ur vagnen, för att sedan skiljas från henne vid avklädningsrummen. De möttes åter i den stora, panelklädda korridoren just i det ögonblick, då han ur en skål, som räckt honom, tog upp det kort, på vilket hans och hans bordsdams namn stodo. — Julie Wiesner, igen, sade han, det kommer att förgå henne. — Det tror jag inte. Återigen denna nya, främmande ton, och återigen ingen tid att svara. Han skrattade till: Mycket smickrande! samt bjöd henne armen och förde henne in i det stora, nästan fyllda mottagningsrummet. Han ville aldrig vara bland de första. Då Elisabeth någon gång uppmant honom till punktlighet, hade han promterat på det livligaste: — Tomma festsalar är något av det tristaste jag kan tänka mig. Li-

Inventur- o. Bosättnings-Realisation pågår. Vår sedvanliga stora. Glas, Porslin, Vaxduk, Aluminiumkärl, Kristall, Keramik, Armatur m. m. bortsloopas till enom billiga priser.

SIDENHUSETS REALISATION med stora prisnedslättningar inom alla avdelningar. OBS! I alla icke nedsläta varor förmåns under realisationen 10 procent rabatt.

de runt omkring och ifrån köket hörde jag att mitt pass redan kommit för att ordna med frukosten. Men ingenting bekom mig! Ingenting fick störa min stora plan. Klockan 9 hade jag äntligen hittat saxen i manieuret samt en knapphållsax. Jag klippte omväxlande med dessa båda förfärliga tinstegar de snedaste och hackigaste linjer som någonsin klippts på ett par gardiner. Men jag ville ha ett förlopp i saken. Jag ville nå ett resultat. Klockan 10 kom mitt pass in med frukostbrickan. Hon stod som fastnaglad av förfäran. — Men vad i all världen har hänt här, sade hon. Skall fröken flytta? — Nej, svarade jag lugnt, jag håller endast på att förflytta min energi upp på ett högre plan.

VITA VECKAN pågår nu, varvid utsläjes till absolut lägsta priser. Dagline Natline Benkläder Extra i ma Flanelnatlinnen från Kr. 2.10 från Kr. 4.50 från Kr. 2.10 från Kr. 7.-

Freiberger har gjort det bra, inte sant? Se bara, på det här lustiga släpet! En lång, mycket smal sammetsremsa räckte från nacken ner på golvet och slingrade sig som en orm för varje rörelse, som den vackra frun gjorde. — Men din klädning är också mycket bra, jag har verkligen inte sett dig så ståtligt ut någon gång förut. Har Henry valt den också? — Nej. — Inte? Jag låter alltid honom eller Franz råda mig. Utan deras beprövade förstånd beträffande kläder, företager jag aldrig någonting. Vet du, vad vi ha att vänta. Römerna brukar ha sådana underliga program sådana här kvällar. Dörrarna till den angränsande salen slogas upp, man såg långa rader med stolar, och under det alla trängde sig dit, kunggjorde världens berömda barytonstämma: — Min vän, Sepp Wastner, har varit nog älskvärd lova en glad stund med sin humor. Ett gillande mummel hördes. Det

